

Wat nog komen gaat

Op een van de laatste zonnige weekenden van dit jaar ging ik met mijn vriend naar Luxemburg. Het was een bijzondere reis voor mij om twee redenen. Ten eerste was het de eerste keer dat wij samen een vakantie op twee wielen hadden. Mijn vriend was de chauffeur en ik zat achter op de motorfiets. Tweede reden is dat de reis mij liet denken over de toekomst.

Daar was ik, in het noorden van Luxemburg, aan het reizen door de bossen. Met mijn helm open kon ik de hele natuur ruiken. Door de geur van het dennenbos kwamen herinneringen boven. In een oogwenk zie ik mijzelf met mijn vrienden lopen door het bos met dennenappels in Jeruzalem, op weg naar de Oude Stad voor Arabische zoetigheden.

Toen we in het midden van Luxemburg waren, reisden we langs een weiland met koeien. Dit bracht mij tegelijkertijd terug naar de Schotse Hooglanden en naar Rusland. Tijdens de reis naar Schotland had ik al opgemerkt dat in Schotland koeien anders ruiken dan die in Rusland, waar ik ben geboren. En ook anders dan die van Nederland waar ik tegenwoordig woon.

De volgende tijdreizen heb ik beleefd tijdens het ontbijt in een Luxemburgs hotel. De smaak van Luxemburgse kaas wekte al mijn smaakpapillen en heeft me nog een keer naar Rusland gebracht. Oma bracht me eens naar een boerderij om echte kaas te proeven en om een koe te melken. Voor een kind dat in een stad was opgegroeid, was het een buitengewone ervaring.

Op die boerderij met oma wist niemand nog dat ik in een heleboel landen zou gaan wonen. Toen woonde mijn familie in de Sovjet Unie en die staat bestaat niet meer. Niemand verwachtte dat ik naar Israël zou emigreren of dat ik ooit in Nederland zou verblijven. De voorspelling van de toekomst is onzeker. Maar vanuit mijn oogpunt is dat een positieve onzekerheid. Ga maar dromen wat nog komen gaat! Misschien gaat het wel lukken.

Op de terugreis van Luxemburg, na al die herinneringen, begon ik te dromen over wat allemaal nog mogelijk is. Zit het er in dat ik een wereldreis ga maken? Want ik ben nieuwsgierig naar de geur van Indiase koeien. Mogelijkheden zijn dat de prijs van olie nog vaak wordt verhoogd of veel landen hun grenzen gaan sluiten. Maar wellicht kunnen wetenschappers synthetische olie verzinnen en er kan toch vrede tussen landen zijn.

Tijdens deze vakantie ben ik naar de toekomst gereisd door de herinneringen uit het verleden. Het hielp me te beseffen dat er niet alleen een mooi verleden en een angstige toekomst zijn. Goed of slecht? Dat hangt af van je standpunt. Veel mensen denken dat ze hun toekomst veilig kunnen stellen door zich zorgen te maken en te denken aan catastrofes. In Nederland zeggen ze: een ongeluk zit in een klein hoekje. Zelf ben ik niet bezig met dat kleine hoekje, want het is mij duidelijk dat geluk zit in de rest van de wereld.